



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU



DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Mjesečni izvještaj o prometu u zračnim lukama (PZ/M-21)
za 2018.

Organizacijska jedinica: Služba statistike transporta i komunikacija
Priredila: Edita Omerzo

svibanj 2019.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja jest prikupljanje podataka o broju kretanja zrakoplova, prometu putnika i tereta u zračnim lukama i pristaništima Republike Hrvatske.

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravna osnova

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske

Uredba (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2003. o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu (SL L 66, 11. 3. 2003.)

Uredba Komisije (EZ) br. 1358/2003 od 31. srpnja 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu i o izmjeni njezinih priloga I. i II. (Tekst značajan za EGP) (SL L 194, 1. 8. 2003.)

Uredba Komisije (EZ) br. 546/2005 od 8. travnja 2005. o prilagodbi Uredbe (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na dodjelu šifri država izvjestiteljica i o izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 1358/2003 u odnosu na ažuriranje popisa zračnih luka Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 9. 4. 2005. i SL L 338M, 17. 12. 2008.)

Uredba Komisije (EZ) br. 158/2007 od 16. veljače 2007. o izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 1358/2003 u odnosu na popis zračnih luka Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 49, 17. 2. 2007. i SL L 56M, 29. 2. 2008.)

- Sustav klasifikacije

Klasifikacija zračnih luka Organizacije međunarodnoga civilnog zrakoplovstva

Klasifikacija zračnih prijevoznika Organizacije međunarodnoga civilnog zrakoplovstva

Klasifikacija vrste zrakoplova Organizacije međunarodnoga civilnog zrakoplovstva

- Koncepti i definicije

Zračna luka jest definirano područje kopna ili vode (uključujući zgrade, instalacije i opremu) koje je potpuno ili djelomično namijenjeno dolasku, odlasku i kretanju zrakoplova površinom i otvoreno je za kretanja komercijalnoga zračnog prijevoza.

Dionica leta jest let zrakoplova od njegova uzlijetanja do sljedećeg slijetanja.

Putnici u zrakoplovu jesu svi putnici u zrakoplovu nakon slijetanja u izvještajnu zračnu luku ili pri polijetanju iz nje. Uključuju se svi prihodovne i neprihodovni putnici u zrakoplovu u tijeku dionice leta te putnici u izravnom tranzitu.

Putnici u izravnom tranzitu jesu putnici koji, nakon kratkog zaustavljanja, nastavljaju svoje putovanje istim zrakoplovom na letu s istim brojem leta, kao let na kojem su došli. Putnici koji mijenjaju zrakoplov zbog tehničkih problema, ali nastavljaju let s istim brojem leta također se broje kao putnici u izravnom tranzitu. Na nekim letovima s međuslijetanjima dolazi do

promjene broja leta u određenoj zračnoj luci radi označivanja promjene dolaznog leta u odlazni let. Putnike koji u takvim okolnostima nastavljaju putovanje do svojeg odredišta istim zrakoplovom treba ubrojiti kao putnike u izravnom tranzitu.

Teret i pošta u zrakoplovu jesu sav teret i pošta u zrakoplovu pri slijetanju na zračnu luku i uzlijetanju s nje. Uključen je teret u izravnom tranzitu i broji se dvaput pri slijetanju i uzlijetanju.

Promet prema polazištu i odredištu jest promet na usluzi komercijalnoga zračnog prijevoza, identificira se jedinstvenim brojem leta, a podijeljen je po parovima zračnih luka u skladu s točkom ukrcaja i točkom iskrcaja na tom letu. Za putnike, teret ili poštu za koje zračna luka ukrcaja nije poznata polazište zrakoplova smatra se točkom ukrcaja. Isto tako, ako zračna luka iskrcaja nije poznata, odredište zrakoplova smatra se točkom iskrcaja.

Prevezeni putnici u zračnom prijevozu jesu svi putnici na određenom letu (pod istim brojem leta), broje se samo jedanput, a ne na svakoj pojedinoj dionici tog leta.

Uključuju se svi prihodovni i neprihodovni putnici čije putovanje počinje ili završava u izvještajnoj zračnoj luci i putnici u transferu koji se priključuju letu ili ga napuštaju u izvještajnoj zračnoj luci.

Isključuju se putnici u izravnom tranzitu.

Utovaren ili istovaren teret i pošta jesu bilo koji teret i pošta utovareni u zrakoplov ili istovareni iz njega. Isključen je teret u izravnom tranzitu.

- Statističke jedinice

Operatori zračnih luka u Republici Hrvatskoj otvoreni za javni prijevoz putnika i tereta

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Obuhvaćene su zračne luke Zagreb, Split, Dubrovnik, Pula, Rijeka, Zadar, Osijek, Brač i Mali Lošinj.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Služba nacionalnih računa

Eurostat

DG MOVE

Tijela državne uprave, poduzeća, istraživači i znanstvenici, novinari i dr.

1.1.1 Potrebe korisnika

Standard koji je propisao Eurostat zadovoljava potrebe domaćih i međunarodnih korisnika.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Ne provodi se anketa o zadovoljstva korisnika.

1.2. Potpunost podataka

U skladu s Uredbom (EZ) br. 437/2003 o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu, sve tražene varijable dostupne su i dostavljaju se u Eurostat.

U odnosu na objavu Eurostatove baze podataka, Državni zavod za statistiku objavljuje širi obuhvat zračnih luka (sve zračne luke otvorene za javni promet neovisno o ostvarenom prometu putnika i robe), no sa sažetijim agregatima na razini Republike Hrvatske i po zračnim lukama (npr. detaljni nacionalni podaci o zračnoj luci za promet putnika i robe ne objavljuju se na razini relacije; ne objavljuju se podaci o putnicima u zrakoplovu). Usporedba sa svim tablicama koje objavljuje Eurostat pokazuje da nacionalna diseminacija pokriva 60% pokazatelja. Državni zavod za statistiku ne objavljuje podatke o putnicima i teretu u zrakoplovu.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje se u obliku pogreške mjerenja i pogreške obrade.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.3 Pogreška mjerenja

Pri statističkoj obradi provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Za kontrolu je postavljena matrica s 30 uvjeta provjere i kontrole

materijala. Od ukupnog broja uvjeta 26 ih je vezano za pogreške koje se ne toleriraju, a 4 su upozorenja koja se provjeravaju i toleriraju. Na temelju rezultata logičko-računske kontrole izvještajnim jedinicama šalju se upiti i analize pogrešaka te se ispravljaju povratnom informacijom. U slučaju korištenja neispravnih klasifikacija ili nepoznatih kodova povratna informacija nužna je kako bi se osigurao nastavak statističkog procesa. U procesu obrade provjerava se koherentnost i točnost između skupova podataka te zrcalne analize nacionalnog prometa između zračnih luka.

Nakon završetka statističke obrade izvještajne jedinice informiraju se o novim kodovima koji su se pojavili tijekom obrade u korištenim klasifikacijama s molbom da ažuriraju svoje operativne baze kako bi se poboljšala kvaliteta podataka.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7 Pogreška obrade

Provjerava se format ulaznih datoteka podataka prije učitavanja u sustav za obradu podataka. Vizualna kontrola strukture skupa podataka provodi se na zadanom broju polja. Pri učitavanju podataka u sustav za obradu kontrolira se duljina polja ulazne datoteke. Pogreške obrade mogu se dogoditi kad izvještajne jedinice pogrešno šifriraju zračne luke partnere, prijevoznike, zrakoplove i letova ili kad neispravno unesu broj putničkih sjedala s obzirom na konfiguraciju zrakoplova i zabilježen broj putnika. Smanjenje pogrešaka obrade postiže se kontaktiranjem sa zračnim lukama i prikupljanjem ispravnih informacija te ručnim ispravicima u sustavu za obradu podataka. Kvaliteta unosa kodova kod šifriranja zračne luke partnera, prijevoznika i zrakoplova povećava se slanjem povratne informacije svim zračnim lukama o ažuriranju klasifikacija.

2.2.8 Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zbog toga nisu predviđene redovite revizije.

2.3.2 Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zbog toga nisu predviđene redovite revizije. Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) prema pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 41,083.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest 1.

4. Dostupnost i jasnoća

Tiskane publikacije i internetske stranice Državnog zavoda za statistiku: mjesečno Priopćenje, Statistika u nizu, godišnji podaci u ostalim publikacijama Državnog zavoda za statistiku

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Priopćenje "Promet u zračnim lukama" – mjesečni podaci

Objavljuju se agregirani podaci na razini Republike Hrvatske o ukupnom broju kretanja zrakoplova, broju putnika i tonama tereta, prometu putnika prema zračnim lukama i deset zemalja s najvećim ostvarenim prometom putnika s hrvatskim zračnim lukama.

https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/05-01-04_01_2018.htm

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Statistika u nizu – mjesečni podaci o prometu putnika i tereta na razini RH

Statističko izvješće "Transport i komunikacije" – godišnji detaljni podaci o prometu zrakoplova, putnika i tereta u zračnim lukama, komercijalni promet u zračnim lukama, rad zračnih luka i zaposleni u zračnim lukama

Statistički ljetopis Republike Hrvatske – osnovni godišnji podaci o prometu zrakoplova, putnika i tereta u zračnim lukama u desetogodišnjoj seriji

Statističke informacije – godišnji podaci o prometu putnika

4.3. On-line baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Podaci se ne objavljuju u on-line bazama podataka.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Nije primjenjivo.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Priopćenje "Promet u zračnim lukama"

Statistika u nizu

Statističko izvješće "Transport i komunikacije"

Statistički ljetopis Republike Hrvatske

Statističke informacije

Pojmovnik za statistiku prometa – četvrto izdanje (internetske stranice Državnog zavoda za statistiku)

Priručnik za statistiku zračnog prometa (internetske stranice Eurostata)

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Zrcalna provjera provodi se radi usporedbe konzistentnosti prometa između dviju zračnih luka partnera. Provjera za unutarnji promet provodi se mjesečno, a usporedba međunarodnih deklaracija moguća je kad su raspoloživi podaci o prometu u morskim lukama država članica EU-a (obično godišnje).

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

5.1.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studenj	Prosinac	Prosječno
Hrvatska	kretanja	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	126,5
Hrvatska	putnici	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	126,5
Hrvatska	teret	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	126,5

5.1.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Povijesni podaci o prometu u zračnim lukama dostupni su od 1960. Od 2008. primjenjuje se nova metodologija i nova tehnologija prikupljanja podataka, podaci su usklađeni s pravnom stečevinom EU-a te nisu usporedivi s prijašnjim godinama.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima Službe nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Analiza koristi i troškova nije provedena.

7.2. Opterećenje

Opterećenje je na operatorima zračnih luka koji prikupljaju podatke za statističke potrebe iz operativnog sustava zračnih luka. Korištenje tih podataka smanjuje dodatno opterećenje i oni se dostavljaju elektroničkom poštom. Državni zavod za statistiku kontaktira s izvještajnim jedinicama u vezi s objašnjenjima i ispravcima koje ne može samostalno obaviti.